

Waarheen de spreeuwen trokken. — 'k Ben weer gelogeed te Wissenkerke op Noord-Beveland in een woning, waartegen het erf van een hofstede belandt en waarop eenige zeer hooge Canada-populieren staan. Hier heeten zulke boomen, aan de dijken ook heel veel als knot-boomen gebruikt, gauwgrooten.

Buiten zittende, zie ik, wat ik trouwens daar meermalen zag, achtereenvolgens spreeuwen in kleinere en grootere vluchten in de reuzen neerstrijken. Daar ook zij vogels van de klok zijn, moet het dus ongeveer halfzeven wezen, namelijk volgens den ouden tijd, want de vogel regelen zich al evenmin als de landbouwbevolking hier in haar dagelijksch bedrijf naar den zomertijd. 'k Trek mijn horloge.... 't blijkt wel bij te zijn.

Steeds komen er nog zwermen aanzetten, soms echter maar één te gelijk en weldra weergalmt de lucht van hun geswetter. De oude boer der hofstede, die op een bank een avondluchtje schept, begint dit te vervelen en hij geeft met zijn wandelstok eenige slagen op zijn houten zetel, zóó heftig, dat plotseling de lucht zwart ziet van opgeschrikte spreeuwen, die er ijlings van dóór gaan en niet weerkeeren.

Komen dergelijke storingen niet voor, dan blijven ze, zooals ik vroeger herhaaldelijk opmerkte, net zoo lang in de kruinen converseeren tot ze, naar 't wel lijkt, elkaar al de wederwaardigheden van den dag, op verschillende akkers, weiden en dijken beleefd, hebben meegedeeld. Is dit gebeurd — om 7 uur ongeveer zijn de eerst aangekomenen daarmede klaar — dan beginnen ze met tusschenpoozen in troepen en troepjes uit de boomen weg te vliegen. De tijd, die verloopt tusschen het komen van de eersten en het gaan van de laatsten, is ongeveer een uur.

Geheimzinnig trekken alle zwermen in noord-oostelijke richting weg.

De lust bekruipt me te weten, waar ze heen gaan. Als den volgenden avond het vertrekken weer begint, neem ik dan ook het rijwiel en volg hun baan, wat me niet moeilijk valt door de telkens voorbij vliegende vluchten en ik kom terecht aan den zeedijk van den Vlietepolder bij de hofstede „Zeelucht.” Hier treft men tevens twee inlaagdijken achter elkaar aan, die geroepen zijn, om verder onheil te voorkomen als de zeedijk bezwijken mocht, hetzij door een stormvloed, hetzij door een oeverafschuiving, gepaard met een dijkval, die zelfs bij stil weer plotseling komen kan. Tusschen die inlaagdijken ziet men twee groote poelen of kuipen, zooals men hier zegt, ontstaan door uitgravingen voor het opwerpen dezer beide zeeuwingen. Ze zijn gevuld met brakwater, waarin zeer veel riet, aan den zuidelijken kant afgezet door een strook waar de ruwe bies hoog opschiet.

Deze kuipen nu, gelegen op een kwartier uur gaans, hemelsbreedte van de populieren, bleken het doel te zijn van het trekken mijner spreeuwen. Hier was het, dat de eene vlucht na de andere neerstreek.

Niet terstond echter kwamen ze er tot rust; luidruchtig verplaatsten ze zich een tijdlang telkens weer, als zochten ze steviger stengels, waarop ze den nacht zouden doorbrengen, boven het water volkomen veilig tegen iederen belager, die niet vliegen kan. Om ruim 8 uur hielden de verplaatsingen van stengel naar stengel wel op. doch stil was het daarom dadelijk dan nog niet; als ik om half negen vertrok, hoorde ik nog enkele stemmen van haar, die blijkbaar den slaap maar niet vatten konden.

Nu ik het ter rusten gaan had gadegeslagen, wilde ik ook het ontwaken bijwonen.

Den volgenden morgen was ik daarom reeds voor vijf uur weer bij de kuipen. Gelukkig was ik er vroeg genoeg. want eerst ietwat later begonnen de spreeuwen in beweging te komen en na zich weer eerst wat bij herhaling in de poelen overgeplaatst te hebben, begonnen ze deze te verlaten, wat om halfzes afgeloopen was. Velen waren eerst naar de boomen van „Zeelucht” gevlogen en schenen zich onderling te beraden, waar ze heen zouden gaan. Eenige gaven de voorkeur aan weiden of dijken met koeien, wie ze vliegen van de pooten konden wegpikken, of ze verschalken, als ze door de staarten van het grazend vee naar den grond zijn gezweept. Anderen gingen liever naar akkers met landbouwgewassen, geteisterd door milliarden bladluizen. Om 6 uur hadden allen zich weer over een deel van 't eiland verspreid, om haar driftige bezigheid van den langen, nieuwen dag te hervatten.

Deze waarnemingen werden gedaan in 't begin van Augustus. In 't begin van September, als de zon ongeveer een uur later opkomt en een uur vroeger ondergaat, bleken de bovengenoemde verplaatsingen ook alle een uur later te geschieden.

Ook op die dagen, dat men door zware bevolking de zon heelemaat niet te zien kreeg, vertrokken des avonds de vogels op den gewonen tijd. Hier rijst de vraag, hoe ze weten, dat de tijd van gaan gekomen is.

Meerdere kuipen liggen langs de noordkust van 't eiland verspreid, die als nachtverblijf dienen voor spreeuwen, des daags op andere deelen ervan werkzaam.

Dat er verband bestaat tusschen de ligging eener kuip, als slaapplek gebruikt, en die der streek, waar ze voedsel zoeken lijkt me zeer waarschijnlijk.

W. W. SCHIPPER.